

bevisning, at, naar jeg betragtede disse Gjens-
stande, som dette Lovforslag omhandler, reent
abstracte, fra et ideelt Standpunkt,
og søgte i Anden ligesom at høre mig ud
over den virkelige Verden, og mere blot saae
paa Tanken end paa, hvorledes Tanken kunde
realiseres i Livet; og ikke blot i Livet i Al-
mindelighed, men ogsaa her i Danmark og
under de bestaaende Forhold — kort sagt, naar
jeg saae bort fra alt dette, da syntes mig Me-
get i Forslaget at være ganske fortræffeligt.
Og, dersom man kunde, saa at sige, begynde
at bygge vore kirkelige Forhold paa bar Grund,
saa at vi slet ingen Fortid, slet intet tidligere
Kirkeligt havde at tage Hensyn til, da mener
jeg, at dette Forslag maatte fortjene al mulig
Overveelse; men, naar jeg da kom fra denne
Tankeslugt igjen til den virkelige Ver-
den, naar jeg tænkte tilbage paa, ikke blot,
hvorledes det gaar til her tillands, men ogsaa,
hvorledes det gaar til derhjemme paa
Landet, i mit Sogn, i min Menighed, i min
Kirke, naar jeg tænkte paa den Tid, da jeg
ikke længer skulde færdes mere imellem de fris-
fendte Sjæle her i Salen, da jeg skulde komme
tilbage til min jevne, eenfoldige, christne Me-
nighed paa Landet, tænkte paa, hvorledes jeg
da skulde svare for mig; naar de kom hen og
spurgte mig og krævede mig til Regnskab, saa
blev jeg bange for dette Forslag. Saaledes er
det efterhaanden bleven klart for mig, hvad
det var i Forslaget, som tiltrak mig, og
hvad det var, hvorfor jeg ikke kunde antage
det, hvilken Følelse det var, som drev mig til
at staae det imod, uagtet meget deri syntes
mig godt og rimeligt, og jeg vil nu lidt nær-
mere antyde dette.

Hvad jeg egentlig antager at være Hoved-
mangelen ved dette Lovforslag, det er, at det
fastsætter som almindelig Regel det,
der egentligt kun burde være en Und-
tagelse fra Regelen, og, navnlig med
Hensyn til Ægteffabet, fastsætter det borgerlige
Ægteffab som den første almindelige Regel,
hvorimod den kirkelige Vielse, saavel i Folke-
kirken som i andre anerkjendte Menigheder, be-
tragtes som en Bisag, som en Undtagelse, der
kan tages med, om saa synes, men som man
ligesaa gjerne kan lade være borte.

Nu mener jeg, at dette strider mod hvad
Erfaringen henviser os til heri Landet, thi
baade Erfaringen og Grundloven henviser os
dertil, at vi have en Folkekirke, en be-
stemt, en evangelisk lutherisk Kirke,
som den overveiende Deel af Folket maa an-
tages at bekjende sig til. I denne Kirke, i
denne evangelisk lutheriske Kirke har der aldrig
været nogen Trang til saadant borgerligt
Ægteffab, Trangen dertil har kun været hos
dem, som enten virkeligt stode udenfor Kirken
eller i Sind og Hjerte stode der udenfor, og
som derfor hellere aldeles maatte være udtraadt
af den. Endvidere er der her i Landet, foruden
Folkekirken, andre anerkjendte kirkelige
Samfund; ogsaa hos disse troer jeg i Almindel-
lighed ikke at en saadan borgerlig Vielse vil blive
antagen, eller at de ville ansee den fornøden, end
sige ønskelig. Afsonderer man nu disse to
Maasjer fra det hele Samfund, da bliver der
en lille Brok tilbage af Borgere i Lan-
det, en Brok, som, om den end kun er lille, saa
dog bør have sin fulde Ret til Troesfrihed ef-
ter Grundloven; men, naar man for denne
Broks Skyld forlanger, at der skal gives almindel-
lige Love, naar man forlanger, at, hvad
Minoriteten vil have, dette skal være det Lovgyl-
dige, og derimod det, som Majoriteten anerkjender
for det Rigtige, dette skal kun være en Und-
tagelse og en Bisag, saa gaar man en feil Vej;
og derfor er det jeg mener, at Hovedmanglen
i dette Lovforslag er den, at det tager Sagen
fra en forkeert Side, gjør Reglen til Undta-
gelse og Undtagelsen til Regel.

Der er utvivstret af en geistlig Taler her
ligeover for mig, at der var visse Collisioner,
som fandt Sted, og som dette Lovudkast skulde
tjene til at løse, og at man hæft skulde see
disse Collisioner i Diet. Saaledes betegnede
han f. Ex. med Hensyn til det første Punkt,
af Lovforslaget: at Præsterne kunde komme i
Bilderede med sig selv, naar Staten bød dem
at vie Folk, som deres Samvittighed forbød
dem at vie og andet Lignende. Jeg mener, at
dette er ikke den rette Maade at afgjøre Colli-
sioner paa, naar man vil løse dem ved at
give almindelige abstracte Regler. En Colli-
sion er just en Undtagelse fra de almindel-
lig gjældende Regler; den bestaaer just deri, at